

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2022 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **K. J.**,
skazanego z art. 278 § 1 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 3 marca 2021 r., sygn. X Ka (...),
utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 30 września 2020 r., sygn. III K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu
adw. M. B. – Kancelaria Adwokacka w W.– kwotę 442,80 zł
(czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) – w tym
23% VAT - tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie
kasacji na rzecz skazanego K. J.;**
- 3. obciążyć skazanego K. J. kosztami sądowymi
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 września 2020 r., sygn. akt III K [...], oskarżony K. J. wraz z oskarżonymi R. L. i Ł. D., w ramach zarzucanych im

czynów zostali uznani winnymi tego, że (I) działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu wspólnie i w porozumieniu w dniu 3 listopada 2017 r. dokonali zaboru w celu przywłaszczenia perfum o łącznej wartości 739,96 zł w ten sposób, że dokonali kradzieży: jednej sztuki perfum [...]125 ml o wartości 149,99 zł oraz jednej sztuki perfum [X.]100 ml o wartości 169,99 zł ze sklepu R. znajdującego się w W. przy Al. [...] o łącznej wartości 319,98 zł, a następnie dwóch sztuk perfum [Y.]100 ml ze sklepu R. znajdującego się w W. przy ul. K. o łącznej wartości 419,98 zł, działając na szkodę R. [...] Sp. z o.o. [...] Ł., ul. [...], przy czym K. J. czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym 6 miesięcy za umyślne przestępstwo podobne orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w W. o sygn. akt V K [...] z dnia 6 marca 2012 r. objętej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w W. o sygn. akt III K [...] z dnia 3 stycznia 2014 r., tj. czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu przepisów prawa obowiązującym od daty czynu do 14 listopada 2018 r. włącznie, tj. do wejścia w życie ustawy z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń oraz niektórych innych ustaw i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w brzmieniu przepisów prawa karnego materialnego obowiązującym od daty czynu do dnia 14 listopada 2018 r. włącznie w zw. z art. 4 § 1 k.k. każdemu z oskarżonych wymierzył karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. w brzmieniu przepisów prawa karnego materialnego obowiązującym od daty czynu do dnia 14 listopada 2018 r. włącznie w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd Rejonowy w W. orzekł wobec oskarżonych obowiązek solidarnego naprawienia szkody wyrządzonej czynem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego R. [...] Sp. z o.o. kwoty 739,96 zł (II), a na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. w brzmieniu przepisów prawa karnego materialnego obowiązującym od daty czynu do dnia 14 listopada 2018 r. włącznie w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonych w pkt I kar pozbawienia wolności zaliczył okresy zatrzymania w sprawie, m.in. oskarżonemu K. J.- od 9 listopada 2017 r. godz. 18.25 do 10 listopada 2017 r. godz. 14.50 (IIIb) oraz orzekł w przedmiocie kosztów pomocy prawnej, udzielonej oskarżonemu z urzędu i kosztów sądowych (IV, VI).

Po rozpoznaniu apelacji (m. in. obrońcy oskarżonego K. J.) wyrokiem z dnia 3 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt X Ka [...] Sąd Okręgowy w W. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 września 2020 r.

Od tego orzeczenia kasację wywiódł obrońca skazanego K. J.. Zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w W. w całości, zarzucił mu:

1. rażące i mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k., poprzez niepoddanie całościowej i rzetelnej analizie zarzutów zawartych w apelacji obrońcy skazanego, które zostały postawione wyrokowi sądu I instancji, bądź ich zdyskredytowanie - bez wskazania konkretnych powodów, znajdujących oparcie w ujawnionych w sprawie dowodach i okolicznościach, dla których uznano poszczególne zarzuty apelacji za bezzasadne;
2. rażące i mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niepodanie w uzasadnieniu wyroku sądu II instancji, czym się kierował sąd wydając wyrok - w szczególności z jakiego powodu wskazany w apelacji obrońcy zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. sąd odwoławczy uznał za bezzasadny.

W konkluzji nadzwyczajnego środka zaskarżenia jego autor wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz orzeczenia sądu I instancji i przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o wysoce sformalizowanych podstawach, umożliwiającym kwestionowanie prawomocnego już wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Kasacja może być oparta na szczególnych podstawach, ujętych przez ustawodawcę inaczej niż podstawy zwyczajnego środka odwoławczego (art. 438 § 1 k.p.k.). Podstawą wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia mogą być uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. lub naruszenia prawa zbliżone ciężarem gatunkowym do tych wymienionych w przepisie art. 439 § 1 k.p.k., które — *primo* — cechowały się

rażącym charakterem i — *secundo* — mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Dla skuteczności zarzutu kasacyjnego, podnoszącego wystąpienie innego naruszenia prawa niż określone w art. 439 § 1 k.p.k., wymagane jest także wykazanie przez autora kasacji co najmniej potencjalnych, procesowo doniosłych konsekwencji owego naruszenia w pryzmacie treści zaskarżonego orzeczenia, które muszą mieć formę kwalifikowaną, a zatem muszą to być konsekwencje o charakterze istotnym. Oznacza to, że ich zaistnienie powinno wiązać się ze stwierdzeniem, że gdyby do danego uchybienia nie doszło, to mogłoby wówczas zapaść orzeczenie innej treści.

Podniesione w kasacji obrońcy skazanego K. J. zarzuty nawiązujące do niewłaściwego wywiązania się przez sąd odwoławczy z obowiązków kontroli odwoławczej w aspekcie rozpoznania zarzutów postawionych w apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) oraz sposobu uzasadnienia, dlaczego sąd drugiej instancji uznał zarzuty podniesione w środku odwoławczym za zasadne lub bezzasadne (art. 457 § 3 k.p.k.), wskazanego wyżej wymagania nie spełniły, co implikowało ocenę o bezzasadności nadzwyczajnego środka odwoławczego. Tytułem uwagi ogólnej należy wskazać, że ewentualne wadliwości w zakresie szczegółowości czy zakresu wątków analizowanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia sądu odwoławczego nie mogą mieć żadnego waloru kasacyjnego w tym sensie, że - z mocy ustawy procesowej - nie mogą one spowodować uchylenia zaskarżonego orzeczenia sądu odwoławczego (art. 537a k.p.k.).

Przechodząc do oceny zarzutów kasacyjnych zauważyć należy, że zgodnie z treścią art. 433 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z kolei art. 457 § 3 k.p.k. stanowi, że w uzasadnieniu należy podać, czym kierował się sąd wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji sąd uznał za zasadne albo niezasadne. W tym zakresie w bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego sygnalizuje się m. in., że „kwestionowanie spełnienia przez sąd odwoławczy standardu kontroli rzetelnej obarczone jest dodatkowym wymogiem, precyzyjnego wykazania, które z zarzutów apelacyjnych nie zostały w ogóle rozpoznane (art. 433 § 2 k.p.k.) i że uchybienie takie mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. W przypadku podniesienia zaś naruszenia art. 457

§ 3 k.p.k., należy mieć dodatkowo na uwadze, że sporządzenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, następuje już po wydaniu orzeczenia, co w świetle brzmienia art. 537a k.p.k., nie może powodować uchylecia wyroku tylko z tego powodu, że nie spełnia ono wymogów art. 457 § 3 k.p.k.” (por. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2020 r., sygn. IV KK 442/20, SIP «Legalis» nr 2505038). Zestawienie uzasadnienia sporządzonego przez sąd drugiej instancji oraz zarzutów odwoławczych przekonuje nie tylko o rzetelności postępowania odwoławczego, ale o tym, że sąd odwoławczy rozpoznał wszystkie zarzuty podniesione w apelacji. Lektura uzasadnienia sądu *ad quem*, pozwala na poznanie motywów, które legły u podstaw podjętej przez ten sąd decyzji i argumentacji, która doprowadziła sąd do uznania zarzutów i wniosków apelacji za niezasadne.

Analizując uzasadnienie orzeczenia Sądu Okręgowego w W. należy dojść do przekonania, że sąd ten nie pominął żadnego ze stawianych w apelacji obrońcy oskarżonego K. J. zarzutów, jak wskazał sąd odwoławczy również czym się kierował, wydając wyrok, dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za niezasadne (por. „*Zwięźle o powodach uznania...*” sekcja 3.1. uzasadnienia formularzowego, strona 5-6). Wprawdzie z uwagi na zbieżność zarzutów podniesionych w obu wniesionych apelacjach (obrońcy oskarżonego K. J. i obrońcy oskarżonego R. L.) odniósł się do nich łącznie w niezbędnym zakresie, jednak taki zabieg uznać należy za słuszny i prawidłowy. Jeśli chodzi w szczególności o wskazanie „z jakiego powodu wskazany w apelacji obrońcy zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. sąd odwoławczy uznał za bezzasadny”, kwestia ta znajdowała się w polu widzenia sądu *ad quem*, czemu dano wyraz m. in. w następującym fragmencie uzasadnienia wyroku z dnia 3 marca 2021 r. cyt.: „[...] w ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy oceniony został z poszanowaniem zasad płynących z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.. Przeciwnie twierdzenia apelujących stanowią przejaw niezadowolenia z treści zapadłego rozstrzygnięcia. Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, co pozwoliło na poczynienie rzeczywistych ustaleń faktycznych w sprawie. Sąd *meriti* uwzględnił całokształt okoliczności sprawy, a dowody ocenił we wzajemnej korelacji ze sobą. Przenosząc powyższe na kanwę przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że

twierdzenia wyrażone w uzasadnieniu rozpoznawanych apelacji oparte zostały na fragmentarycznym materiale dowodowym, świadczącym jedynie na korzyść oskarżonych. Wnioski i konkluzje zaprezentowane przez obrońców, stanowią przejaw nieuprawnionych domniemań i spekulacji nieznajdujących odzwierciedlenia w materiale dowodowym, zasadach prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Obrońcy dowolnie twierdzą, że zachowania objęte badanym zdarzeniem historycznym nie przenoszą znamion zarzucanych oskarżonym czynów”. W dalszej części ww. fragmentu uzasadnienia – wbrew twierdzeniom autora kasacji – znajduje się też „konkretne uzasadnienie tych stwierdzeń” cyt.: „[...] Sąd pierwszej instancji dostrzegł i trafnie ocenił wyjaśnienia oskarżonych. W niniejszej sprawie kluczowym i najbardziej obiektywnym dowodem jest zapis z kamer monitoringu. Dowód ten nie pozostawia wątpliwości, co do okoliczności czynów zarzucanych oskarżonym. Sąd Rejonowy szczegółowo i przekonująco uzasadnił swe wnioski. Na próżno szukać w nich dowolności wnioskowania czy niespójności. Opinia biegłego z zakresu badań wizyjnych i antropologicznych, której Sąd I instancji przyznał walor wiarygodności w całości, nie pozostawia wątpliwości co do tego, że cechy morfologiczne głowy i twarzy sprawców kradzieży widniejących na zapisie z monitoringu odpowiadają wizerunkom wszystkich trzech oskarżonych występujących w sprawie. Argumentacja Sądu I instancji, w kwestii oceny całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w postępowaniu, jest wyczerpująca”. Zarzuty kasacji, a precyzyjniej rzecz ujmując ich uzasadnienie – jak słusznie dostrzegł prokurator w odpowiedzi na kasację – sprowadzają się w istocie do polemiki z prawidłowo ustalonym przez sąd *meriti* stanem faktycznym, stanowią w rzeczywistości powielenie zarzutów podniesionych uprzednio w apelacji cyt.: „[...] w kasacji obrońca oskarżonego podnosił, iż brak jest dowodów wskazujących na sprawstwo K. J. co do zarzucanego mu czynu, w szczególności podkreślał, iż na zabezpieczonym w toku postępowania monitoringu nie widać, by wyżej wskazany dokonywał kradzieży”. Jak jednak słusznie wskazuje dalej prokurator, sąd odwoławczy w innym fragmencie uzasadnienia zaskarżonego wyroku odnotował, że obrońca oskarżonego K. J. pominął jednak istotną okoliczność, mianowicie to, iż choć tylko jeden z oskarżonych dokonał rzeczywistego zaboru perfum, K. J. działał wspólnie i

w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami, a działania te charakteryzował podział ról i niewątpliwa świadomość co do charakteru tychże działań, a także zgodność zamierzonego celu. Oskarżeni K. J. i R. L. mieli odwrócić uwagę pracowników sklepu, gdy trzeci ze współsprawców dokonywał kradzieży perfum. Sąd odwoławczy słusznie przy tym zauważył, że współsprawca nie musi realizować samodzielnie wszystkich znamion penalizowanego czynu, co przemawiało za uznaniem winy oskarżonego K. J.. Dla przyjęcia wypełnienia znamion czynu zabronionego wobec współsprawców, niezbędne jest ustalenie, że obejmowali oni swą świadomością przestępczy zamiar. Bez znaczenia pozostaje czy ich wkład w inkryminowane zdarzenie doprowadził bezpośrednio do wystąpienia określonego skutku (art. 21 k.k.), czego w dalszym ciągu (tym razem w kasacji) nie chce przyjąć obrońca skazanego K. J..

Sumując: wbrew twierdzeniom autora kasacji, w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia standardów rzetelnej kontroli instancyjnej, określonej w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Analiza uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w W. przekonuje, że przeprowadzone przez ten sąd zbadanie zarzutów postawionych w apelacji obrońcy oskarżonego K. J. charakteryzowało się adekwatną wnikliwością i żadnego z kwestionowanych w środkach odwoławczych zagadnień sąd *ad quem* nie pominął. Sąd Okręgowy w W. w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wykazał powody, dla których nie można było przychylić się do argumentacji podniesionej w zwyczajnym środku odwoławczym i podzielić przytoczonych w nim zarzutów. Poprawność w wywiązaniu się przez sąd odwoławczy z nałożonej na niego funkcji kontrolnej zaskarżonego orzeczenia sądu *meriti* nie może być natomiast oceniana przez pryzmat oczekiwań obrońcy skazanego, przedstawionych w wywiedzionej apelacji. Powyższy wniosek skutkował uznaniem, że w istocie zamysłem autora kasacji było prowadzenie dalszej polemiki z dokonaną przez sąd *a quo* oceną dowodów, a w konsekwencji również z poczynionymi ustaleniami co do sprawstwa K. J. . Skutkowało to niespełnieniem przez autora kasacji ustawowych wymagań, o których mowa w art. 519 i 523 § 1 k.p.k. i przesądzało o uznaniu jej za oczywiście bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia treść art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., natomiast koszty za nieopłaconą pomoc prawną

udzieloną skazanemu z urzędu zasądzono na rzecz obrońcy na podstawie § 4 ust. 3 i § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

[as]